

Wymagania edukacyjne geografia klasa 6

Dział I: Współrzędne geograficzne

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń rzadko, częściowo, z pomocą nauczyciela:

- wymienia podstawowe elementy współrzędnych geograficznych (szerokość i długość geograficzna).
- rozpoznaje kierunki na mapie.
- wskazuje równik i południk zerowy.
- odczytuje współrzędne geograficzne prostych punktów.
- posługuje się siatką kartograficzną
- wymienia podstawowe informacje o rozciągłości południkowej i równoleżnikowej.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń czasami, ogólnie poprawnie, w typowych sytuacjach:

- wyjaśnia, czym jest szerokość i długość geograficzna.
- określa położenie punktu, korzystając z podanych współrzędnych.
- rozpoznaje podstawowe linie siatki geograficznej na mapie.
- odczytuje i zapisuje współrzędne wybranych punktów na mapie.
- korzysta z mapy w prostych ćwiczeniach praktycznych.
- wyjaśnia, czym jest rozciągłość południkowa i równoleżnikowa.

Ocena dobra (4)

Uczeń zazwyczaj, często, samodzielnie:

- stosuje wiedzę o współrzędnych do określania położenia wybranych miejsc.
- posługuje się współrzędnymi do opisu położenia geograficznego.
- koryguje błędnie podane współrzędne.
- stosuje współrzędne w zadaniach praktycznych (np. wskazywanie miast).
- rozpoznajesz zależności między współrzędnymi a położeniem geograficznym.
- Zazwyczaj wskazuje skrajne punkty Polski i określasz jej rozciągłość geograficzną.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń często, dokładnie, świadomie i samodzielnie:

- analizuje różnice między szerokością a długością geograficzną.
- ocenia, czy współrzędne podano poprawnie i logicznie.
- porównuje położenia punktów na mapie, używając współrzędnych.
- analizuje, jak współrzędne wpływają na położenie punktu względem równika i południka zerowego.
- ocenia poprawność wykonanych ćwiczeń i koryguje błędy.

Ocena celująca (6)

Uczeń stale, świetnie, twórczo i z zaangażowaniem:

- tworzy krótkie opisy położenia obiektów geograficznych, wykorzystując współrzędne.
- projektuje własne zadania lub pytania z użyciem siatki geograficznej.
- stosuje, ale i kreatywnie wykorzystuje współrzędne do zadań praktycznych (np. planowanie trasy, poszukiwanie punktów na mapie).
- tworzy ćwiczenia z zakresu współrzędnych i rozwiązuje je poprawnie.
- Często stosuje wiedzę w nietypowych sytuacjach (np. współrzędne w kontekście GPS, nawigacji).
- tworzy schematy i opisy ilustrujące różnice między rozciągłością południkową a równoleżnikową.
- wykorzystuje tę wiedzę do argumentowania własnych wniosków (np. wpływ rozciągłości Polski na czas słoneczny).

Dział II: Ruchy Ziemi

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń rzadko, sporadycznie, z pomocą nauczyciela:

- wymienia planety Układu Słonecznego w kolejności od Słońca.
- wskazuje Ziemię jako jedną z planet Układu Słonecznego.
- rozpoznaje pojęcia: ruch obrotowy, ruch obiegowy, oś Ziemi.
- podaje podstawowe skutki ruchu obrotowego (dzień i noc) i obiegowego (pory roku).

Ocena dostateczna (3)

Uczeń czasami, ogólnie poprawnie, w typowych sytuacjach:

- wyjaśnia, czym różni się ruch obrotowy od obiegowego.
- opisuje skutki ruchu obrotowego (zmiana dnia i nocy) i ruchu obiegowego (zmiana pór roku).
- wskazuje zależność między położeniem Ziemi względem Słońca a oświetleniem Ziemi.
- wskazuje strefy oświetlenia Ziemi na schemacie.

Ocena dobra (4)

Uczeń zazwyczaj, często, samodzielnie:

- przedstawia położenie Ziemi względem Słońca podczas ruchu obrotowego i obiegowego.
- wskazuje i opisuje zmiany długości dnia i nocy w różnych porach roku.
- stosuje pojęcia: równonoc, przesilenie, oś obrotu, strefa umiarkowana.
- wykorzystuje wiedzę o strefach oświetlenia do wskazania różnic klimatycznych.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń często, dokładnie, świadomie i samodzielnie:

- analizuje wpływ ruchów Ziemi na zmiany przyrodnicze (długość dnia, pory roku).
- ocenia zależności między nachyleniem osi Ziemi a występowaniem stref oświetlenia.
- porównuje oświetlenie Ziemi w różnych miesiącach i miejscach.
- analizuje i wyciąga wnioski na podstawie ilustracji, schematów i map.

Ocena celująca (6)

Uczeń stale, świetnie, twórczo i z zaangażowaniem:

- tworzy modele, opisy lub schematy ilustrujące ruchy Ziemi i ich skutki.
- uzasadnia związek między ruchem obiegowym Ziemi a zmianą pór roku.
- tworzy i prezentuje własne wnioski o wpływie ruchów Ziemi na życie ludzi (np. zmiana czasu, kalendarz).
- wzbogaca swoje wypowiedzi o ciekawostki i logiczne powiązania między zjawiskami (np. dzień polarny, noc polarna).

DZIAŁ III: Środowisko przyrodnicze i ludność Europy

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń rzadko, częściowo, z pomocą nauczyciela:

- wymienia podstawowe formy ukształtowania powierzchni w Europie.
- wskazuje główne strefy klimatyczne i roślinne w Europie.
- rozpoznaje wybrane kraje europejskie na mapie.
- podaje nazwy głównych łańcuchów górskich i nizin.
- odczytuje proste informacje z mapy fizycznej Europy,
- wskazuje państwa i stolice Europy.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń czasami, ogólnie rozumie, zazwyczaj poprawnie wykonuje zadania:

- wyjaśnia, jakie są cechy krajobrazu górskiego, nizinnego i śródziemnomorskiego.
- wskazuje zależność między klimatem a typem roślinności.
- przedstawia rozmieszczenie ludności w Europie.
- rozumie, jak warunki przyrodnicze wpływają na życie ludzi.
- zna charakterystyczne cechy krajobrazów Europy,
- rozumie związek między klimatem a roślinnością.
- wskazuje na mapie przykłady różnych krajobrazów,
- określa rozmieszczenie ludności Europy.

Ocena dobra (4)

Uczeń zazwyczaj, często, samodzielnie:

- stosuje wiedzę o krajobrazach do opisu regionów Europy.
- analizuje mapy tematyczne przedstawiające klimat, roślinność i gęstość zaludnienia.
- rozpoznaje wpływ środowiska przyrodniczego na gospodarkę i osadnictwo.
- przedstawia różnice między strefami klimatycznymi Europy.
- zna wpływ środowiska naturalnego na życie ludzi,
- zna charakterystykę wybranych regionów Europy.
- interpretuje mapy tematyczne,
- analizuje dane statystyczne o ludności.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń często, dokładnie, świadomie i samodzielnie:

- analizuje wpływ środowiska przyrodniczego na rozmieszczenie ludności i rodzaje działalności gospodarczej.
- ocenia, które warunki przyrodnicze są korzystne, a które niekorzystne dla życia i gospodarki.
- porównuje różne regiony Europy pod względem klimatu, roślinności, krajobrazu i zaludnienia.
- uzasadnia, dlaczego w danym obszarze występuje konkretna forma osadnictwa.
- zna zróżnicowanie środowiska i ludności Europy,
- rozumie wpływ środowiska na działalność człowieka.
- analizuje zależności między elementami środowiska,
- ocenia warunki życia w różnych częściach Europy.

Ocena celująca (6)

Uczeń stale, świetnie, twórczo i z zaangażowaniem:

- tworzy opisy krajobrazów Europy, uwzględniając klimat, roślinność i działalność człowieka.
- uzasadnia własne wnioski o związku między środowiskiem a rozmieszczeniem ludności w Europie.
- Samodzielnie tworzy prezentacje lub plakaty o wybranych regionach Europy, wykorzystując dane źródłowe.
- łączy różne informacje geograficzne,
- wykorzystuje wiedzę do przedstawienia zależności przyroda – człowiek
- tworzy samodzielne opracowania geograficzne,

DZIAŁ IV: GOSPODARKA EUROPY

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń rzadko, sporadycznie, częściowo, z pomocą nauczyciela:

- wymienia podstawowe rodzaje działalności gospodarczej: rolnictwo, przemysł, usługi.
- rozpoznajesz wybrane symbole gospodarcze na mapach tematycznych (np. fabryka, elektrownia).
- wskazuje kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego.
- zna podstawowe pojęcia: przemysł, usługi, rolnictwo, transport,
- rozróżnia podstawowe sektory gospodarki.

- wskazuje wybrane państwa europejskie znane z danej działalności (np. Niemcy – przemysł),
- odczytuje proste informacje z map gospodarczych.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń czasami, ogólnie rozumie, zazwyczaj poprawnie wykonuje zadania:

- wyjaśnia, czym różni się przemysł od usług.
- przedstawia przykłady krajów o różnych typach gospodarki.
- rozumie, dlaczego w Europie dominują usługi i przemysł.
- zna charakterystyczne cechy gospodarki krajów wysoko rozwiniętych,
- zna przykłady usług i gałęzi przemysłu.
- wyjaśnia, czym różnią się sektory gospodarki,
- posługuje się prostymi mapami tematycznymi Europy.

Ocena dobra (4)

Uczeń zazwyczaj, często, samodzielnie:

- stosuje wiedzę do opisu struktury gospodarki wybranych państw europejskich.
- wskazuje na mapie główne ośrodki przemysłowe i rolnicze Europy.
- porównuje różne formy transportu w Europie.
- rozpoznaje, jak gospodarka wpływa na życie mieszkańców.
- zna rozmieszczenie głównych ośrodków przemysłowych i sieci transportowych,
- zna różne formy pozyskiwania energii w Europie.
- stosuje wiedzę do interpretacji danych statystycznych,
- korzysta z map tematycznych w zadaniach praktycznych.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń często, dokładnie, świadomie i samodzielnie:

- analizuje zróżnicowanie gospodarki Europy w odniesieniu do położenia geograficznego i poziomu rozwoju państw.
- ocenia, jakie czynniki wpływają na lokalizację przemysłu i rozwój usług.
- porównuje gospodarki krajów Europy Zachodniej i Wschodniej.
- uzasadnia, dlaczego transport i energetyka są kluczowe dla gospodarki Europy
- rozumie zróżnicowanie gospodarcze Europy,
- zna zależności między poziomem rozwoju a rodzajem działalności gospodarczej.
- analizuje i porównuje dane statystyczne,
- interpretuje mapy z wieloma informacjami (np. transport, przemysł, rolnictwo).

Ocena celująca (6)

Uczeń stale, świetnie, twórczo i z zaangażowaniem:

- tworzysz krótkie charakterystyki gospodarcze wybranych państw Europy.
- uzasadniasz własne wnioski na temat wpływu gospodarki na życie ludzi.
- formułujesz propozycje rozwoju wybranej dziedziny gospodarki (np. zielona energia).
- potrafi łączyć wiedzę o środowisku, ludności i gospodarce,
- rozumie aktualne wyzwania gospodarcze Europy.
- tworzy samodzielne opracowania,
- wykorzystuje różnorodne źródła informacji (mapy, wykresy, teksty).

DZIAŁ V: SĄSIEDZI POLSKI

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń rzadko, częściowo, z pomocą nauczyciela:

- wymienia państwa, które graniczą z Polską.
- rozpoznaje ich położenie na mapie Europy.
- wskazuje stolicy wybranych państw sąsiednich.
- zna nazwy sąsiadów Polski,
- zna położenie Polski w Europie,
- zna wybrane stolicy sąsiednich państw.
- wskazuje Polskę i sąsiadujące kraje na mapie konturowej,
- posługuje się mapą fizyczną i polityczną.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń czasami, ogólnie rozumie, zazwyczaj poprawnie wykonuje zadania:

- wyjaśnia, z którymi państwami Polska graniczy na poszczególnych kierunkach świata.
- przedstawiasz podstawowe informacje o środowisku geograficznym wybranego sąsiada.
- rozumiesz, że Polska jest częścią Europy Środkowej i graniczy zarówno z państwami Unii Europejskiej, jak i spoza niej.
- zna kierunki geograficzne granic Polski,
- zna podstawowe cechy środowiska geograficznego państw sąsiednich.
- lokalizuje sąsiadów Polski według kierunków,
- opisuje położenie wybranego państwa względem Polski.

Ocena dobra (4)

Uczeń zazwyczaj, często, samodzielnie:

- stosujesz wiedzę o państwach sąsiadujących z Polską do porównań geograficznych (np. powierzchnia, liczba ludności).
- przedstawiasz różnice i podobieństwa między Polską a jej sąsiadami.
- opisujesz środowisko przyrodnicze i działalność gospodarczą wybranego państwa.
- zna ogólne informacje o gospodarce i środowisku geograficznym sąsiadów Polski.
- porównuje państwa według wybranych cech (np. klimat, rolnictwo, przemysł),
- korzysta z map tematycznych i tabel danych.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń często, z dużą dokładnością, świadomie i samodzielnie:

- analizuje położenie Polski w kontekście politycznym i gospodarczym Europy.
- ocenia, jakie znaczenie mają sąsiedzi Polski dla współpracy międzynarodowej.
- porównuje środowisko, ludność i gospodarkę wybranych sąsiadów Polski.
- uzasadnia, dlaczego Polska odgrywa ważną rolę w Europie Środkowej.
- rozumie znaczenie położenia Polski na styku różnych stref geograficznych i politycznych.
- analizuje dane i mapy,
- ocenia znaczenie współpracy sąsiedzkiej.

Ocena celująca (6)

Uczeń stale, świetnie, twórczo i z zaangażowaniem:

- tworzy własne prezentacje, plakaty lub opisy porównujące Polskę z jej sąsiadami.
- projektuje krótkie charakterystyki geograficzne wybranych państw sąsiednich.
- uzasadnia wpływ sąsiadów Polski na kulturę, gospodarkę lub bezpieczeństwo kraju.
- Samodzielnie łączy informacje z różnych źródeł (mapy, tabele, teksty), by stworzyć nową całość.
- rozumie złożone relacje między Polską a jej sąsiadami.
- tworzy zestawienia, analizy porównawcze,
- samodzielnie opracowuje informacje geograficzne.

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- sprawdziany po określonej partii materiału (do wglądu u nauczyciela),

- kartkówki z 3 bieżących tematów, nie muszą być zapowiedziane
- odpowiedzi ustne z 3 bieżących tematów,
- zadania długoterminowe (m.in. referaty, projekty)
- umiejętność posługiwania się mapą jest sprawdzana przez kartkówki i odpowiedzi ustne.
- zeszyt ćwiczeń.

Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą niż przewidywana, jeżeli:

- przystąpił do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych a w przypadku gdy był nieobecny lub – otrzymał ocenę ndst, pisał sprawdzian dodatkowy w terminie ustalonym z nauczycielem w wyznaczonym terminie.
- otrzymał ocenę ndst z odpowiedzi ustnej i poprawił ją w ciągu dwóch tygodni – umawiając się z nauczycielem co do sposobu jej poprawienia.
- uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub jest od niej wyższa.